

ÍNDEX

1	Presentació	2
2	Membres de la Unitat Docent	2
3	Cronograma de rotacions	3
4	Objectius generals de la formació	7
5	Objectius específics de la formació	7
6	Pla de Formació Transversal Comú.....	15
7	Sessions clíniques i investigació.....	17
7.1	Sessions clíniques	17
7.2	Oferta d'activitats d'investigació per la participació dels residents.....	17
8	Atenció continuada	18

Preparat:
Ana M. Herrero Mendoza
Benjamín Piñeiro Diéguez
Febrer 2020

Revisat:
Miquel Aranda Sánchez
Febrer 2020

Aprovació:
Comisión de Docencia: Abril 2020

CST CONSORCI SANITARI DE TERRASSA ÀREA DE DOCÈNCIA		GUIA FORMATIVA UD PSIQUIATRIA	
	Ver. 3	Data Edició: març 2020	Pàg. 2 de 18

1 Presentació

L'àmbit d'Atenció a la Salut Mental del Consorci Sanitari de Terrassa està format per diferents dispositius, hospitalaris i comunitaris que treballen en xarxa. A la plantilla de professionals de la Unitat d'Aguts de Psiquiatria se sumen la de dos Centres de Salut Mental d'Adults, un Hospital de Dia, dos Serveis de Rehabilitació Comunitària i un Centre de Dia, situats a la comunitat, un Centre d'Atenció i Seguiment a les Drogodependències i un Centre de Salut Mental Infantojuvenil. Disposem, també, d'una Unitat de Joc Patològic i Addiccions no tòxiques, una Unitat de Salut Mental Perinatal i atenem el Servei d'Urgències durant les 24 hores dels 7 dies de la setmana.

El resident s'integra des de l'inici a un ampli equip multidisciplinar, participant activament en aspectes assistencials, investigadors i organitzatius.

El programa formatiu de l'especialitat de Psiquiatria en el nostre centre, té com a objectiu capacitar al resident per al diagnòstic, tractament, rehabilitació i prevenció dels trastorns mentals. S'ofereix una formació plural, basada en l'adquisició de coneixements, habilitats, actituds i competències que el resident incorporarà de forma progressiva, transversal i supervisada.

En aquest procés participen tant els recursos hospitalaris de l'àmbit d'Atenció a la Salut Mental com els serveis comunitaris del Consorci Sanitari de Terrassa, tots dos en la seva doble vessant docent i assistencial. Al mateix temps, es mantenen diversos concerts amb altres organitzacions, com l'Hospital de Sant Pau o Mútua Terrassa, per complementar algunes rotacions bàsiques en la formació dels futurs professionals.

2 Membres de la Unitat Docent

Tutors de la unitat:

Dra. A. Herrero Mendoza

Dr. B. Piñeiro Dieguez

Tutora de suport a altres especialitats:

Dra. A. Herrero Mendoza

Membres Col·laboradors:

1. Dr. L. Delgado
2. Dr..B. Piñeiro
3. Dra. A. Fargas
4. R. Guillamat
5. N. Ezquerro
6. R. Nogueroles
7. R. Planet
8. V. Vallès

3 Cronograma de rotacions

Año de residencia	Rotación	Duración en meses	Dispositivo donde se realiza
R1	Medicina Interna (Urgencias generales)	2	M.Interna y Urgencias (CST)
	Neurología y Urgencias	2	Neurología y Urgencias (CST)
	Hospitalización de agudos de Psiquiatría	7	Unidad de agudos de Psiquiatría (CST)
R2	Hospitalización de agudos de Psiquiatría	4	Unidad de agudos de Psiquiatría (CST)
	Atención psiquiátrica ambulatoria, unidad de hospitalización parcial y programa de soporte a primaria	7	CSMA (Terrassa/Rubí), Hospital de día de psiquiatría y CAP (CST)
	Atención psiquiátrica ambulatoria, unidad de hospitalización parcial y programa de soporte a primaria	3	CSMA (Terrassa/Rubí), Hospital de día de psiquiatría y CAP (CST)
R3	Atención psiquiátrica a alcoholismo y drogodependencias	3	Servicio de Toxicomanías de Htal.St.Pau
	Áreas propias de formación específica o nuevas áreas	4	Centro externo o dispositivo CST
	Atención psiquiátrica a los trastornos de conducta alimentaria	1	Unidad de conducta alimentaria Hospital Mútua de Terrassa
R4	Psiquiatría infantil y de la adolescencia	4	Servicio de Psiquiatría Infanto-juvenil Hospital Mútua de Terrassa

	Áreas propias de formación específica o nuevas áreas	2	Centro externo o dispositivo CST
	Hospitalización de agudos, interconsulta Psiquiatría perinatal	5	Unidad de agudos, programa salud mental perinatal y servicio de Psiquiatría de enlace (CST)

CST CONSORCI SANITARI DE TERRASSA ÀREA DE DOCÈNCIA		GUIA FORMATIVA UD PSIQUIATRIA	
	Ver. 3	Data Edició: març 2020	Pàg. 5 de 18

1. Denominació Oficial de l'especialitat : Psiquiatria
2. Estudis previs: Llicenciatura / Grau en Medicina
3. Durada : 4 anys

L'àmbit d'Atenció a la Salut Mental agrupa més de 100 professionals (metges especialistes en psiquiatria, personal d'infermeria i auxiliars de clínica, psicòlegs clínics, tècnics d'integració sociocomunitària, treballadors socials, terapeutes ocupacionals i administratius).

Aquest equip està dirigit pel Comitè de Direcció de l'Àmbit, format pel Director d'Àmbit i Cap del Servei de Psiquiatria (Vicenç Vallès), la Sotsdirectora de l'Àmbit (Maite Sanz), la Cap d'Unitat d'Adults (Vacant), la Cap d'Unitat d' Infanto juvenil (Mariette Estévez) i els coordinadors dels diferents dispositius de l'Àmbit.

La nostra activitat assistencial està distribuïda en tres grans àrees:

- a) Atenció en fase aguda: hospitalització, interconsulta i atenció urgent
- b) Seguiment ambulatori: Centres de Salut Mental d'Adults, Centre de Salut Mental Infantojuvenil i Centre d'Atenció i Seguiment de les Drogodependències.
- c) Procés de Rehabilitació: Hospital de Dia i Serveis de Rehabilitació Comunitària.

A més, es duen a terme altres programes específics: Suport de Salut Mental a Atenció Primària, Salut Mental Perinatal, Joc Patològic i Addiccions no tòxiques, Equip d'Intervenció Precoç en Psicosis Incipients, Pla de Serveis Individualitzat (PSI), Suport a les residències assistides, Programa de valoració d'autisme i psicosi infantil, Programa d'atenció als trastorns mentals greus, Programa Salut i Escola, Programa de Suport als CRAE i CREI de la DGAIA, Programa de suport a la població adolescent d'alt risc, que permeten complementar la formació bàsica del MIR des del nostre propi centre.

El MIR de Psiquiatria inicia la seva formació a l'Hospital amb les rotacions en Medicina Interna i Neurologia que li permeten consolidar els coneixements ja adquirits durant els seus estudis de grau per després dedicar-se durant la resta de l'any a l'aprenentatge d'aspectes bàsics en Psiquiatria a la unitat de aguts. Durant aquest primer any efectuen algunes guàrdies de Medicina i la resta d'elles de Psiquiatria. En el segon i tercer any, el resident amplia els seus competències, aprofundint en el treball en àrees específiques (infantil juvenil, toxicomanies i alcoholisme) i participant en el seguiment en la comunitat dels pacients. Continuen fent guàrdies de psiquiatria. L'últim any es reserva per incidir en aspectes d'especial interès per a cada resident.

L'acreditació com Unitat Docent en Psiquiatria i Psicologia data de l'any 1995. Des de 2008 la unitat està acreditada per formar dos MIR per any, de manera que la màxima capacitat docent en el moment actual és de 8 MIR de l'especialitat.

Des del 2 de setembre de 2011, s'ha aconseguit l'acreditació com a Unitat Docent Multiprofessional en Salut Mental, de manera que els MIR gaudeixen de l'avantatge de compartir la seva formació amb els especialistes en Psicologia Clínica i en Infermeria de Salut Mental.

Existeix un pla d'acolliment general al CST i un a cada Unitat Docent, on es facilitarà al resident el Pla Individual de Formació. Aquesta informació es pot trobar a la web: Formació Sanitària Especialitzada / Residents / Pla d'acolliment.

- Entrega dels diferents documents penjats al web (benvinguda, drets i deures)
- Entrega del Pla individual de formació del resident
- Planificació tutories
- S'explica el sistema d'avaluació.

CST CONSORCI SANITARI DE TERRASSA ÀREA DE DOCÈNCIA		GUIA FORMATIVA UD PSIQUIATRIA	
	Ver. 3	Data Edició: març 2020	Pàg. 7 de 18

4 Objectius generals de la formació

- Adquirir la capacitat clínica necessària per atendre correctament la malaltia mental en els seus aspectes preventiu, curatiu i rehabilitador.
- Desenvolupar comportaments i actituds favorables al treball eficient en la xarxa sanitària.
- Conèixer i poder organitzar serveis sanitaris per l'atenció al malalt mental.
- Capacitar per a una pràctica professional que respongui i integri les normes ètiques exigibles a una professió en permanent contacte amb el patiment humà.
- Participar en l'educació per la salut de la població mitjançant la promoció d'hàbits de vida saludables.
- Col·laborar amb altres serveis assistencials en el millor desenvolupament d'una atenció sanitària integral.
- Capacitar per a la formació del personal sanitari en matèria de salut mental.
- Avaluar correctament les activitats clínic-assistencials i els seus resultats sobre la salut de les persones.
- Iniciar-se en les tasques de recerca dins de l'especialitat.

5 Objectius específics de la formació

- Prestar serveis mèdics especialitzats a l'individu i la seva comunitat mitjançant l'aplicació correcta dels recursos psiquiàtrics existents, en el marc de l'organització i desenvolupament tècnic del Sistema de Salut.
- Mantenir una actitud i coneixement equilibrat enfront dels corrents de pensament psiquiàtric vigents, contemplant les seves correlacions amb altres camps científics i aplicant-les amb racionalitat.
- Aplicar en la seva tasca clínica els coneixements, tècniques i actituds adequades per a la prevenció, diagnòstic, pronòstic, tractament i rehabilitació dels trastorns psiquiàtrics.
- Reconèixer les motivacions i actituds que influeixen en el seu exercici professional i canalitzar. Assessorar i cooperar en tasques d'educació v promoció de la salut mental.
- Participar tècnicament en el desenvolupament d'una prestació psiquiàtrica òptima per a la comunitat i en aquelles actuacions que busquin modificar actituds negatives de la població respecte al malalt mental.
- Contribuir a l'avanç del coneixement de la malaltia mental intervenint en projectes de recerca bàsica, clínica i epidemiològica.
- Sotmetre a avaluació continuada els resultats de les seves actuacions en el camp psicològic-psiquiàtric, analitzant el seu nivell de coincidència amb els objectius formatius i assistencials proposats i introduint les mesures correctores pertinents.

CST CONSORCI SANITARI DE TERRASSA ÀREA DE DOCÈNCIA		GUIA FORMATIVA UD PSIQUIATRIA	
	Ver. 3	Data Edició: març 2020	Pàg. 8 de 18

S'imparteixen al llarg del programa de Formació específica en l'Institut d'Estudis de la Salut i es complementen amb seminaris propis de l'àmbit de Salut Mental que varien en funció dels punts forts/febles que es detecten en les entrevistes de tutorització amb cada grup de residents en concret.

Segons el Programa Oficial el MIR haurà d'adquirir al llarg del seu període formatiu coneixements actualitzats en les àrees següents:

Fonaments de la Psiquiatria:

- Fonaments històrics del pensament psiquiàtric.
- Fonaments biològics de la Psiquiatria.
- Fonaments psicològics de la Psiquiatria.
- Fonaments socioculturals de la Psiquiatria.
- Epidemiologia psiquiàtrica. Concepte de cas psiquiàtric.
- Epistemologia psiquiàtrica. Models i orientacions psicopatològiques.
- Fonaments del diagnòstic psiquiàtric.
- Fonaments de l'exploració psiquiàtrica.
- Fonaments de la investigació psiquiàtrica. Metodologia del treball i la investigació psiquiàtrica. Maneig de fonts bibliogràfiques.
- Fonaments de semiologia clínica i psicopatologia general.
- Fonaments legals de la pràctica psiquiàtrica.
- Fonaments de la Psiquiatria Comunitària.
- Fonaments de l'ètica psiquiàtrica. La dimensió personal de la formació psiquiàtrica.
- Fonaments i organització de l'assistència psiquiàtrica.

Clínica psiquiàtrica:

- Clínica psiquiàtrica general en l'adult.
- Clínica psiquiàtrica en l'edat infanto juvenil.
- Clínica psiquiàtrica en la vellesa.
- Clínica psiquiàtrica a l'alcoholisme i altres dependències.
- Psicologia mèdica i Medicina Psicosomàtica.

Intervenció psiquiàtrica:

- Els mètodes de tractament en Psiquiatria.
- La relació metge-malalt. L'entrevista psiquiàtrica. El tracte amb el pacient i la seva família.

CST CONSORCI SANITARI DE TERRASSA ÀREA DE DOCÈNCIA		GUIA FORMATIVA UD PSIQUIATRIA	
	Ver. 3	Data Edició: març 2020	Pàg. 9 de 18

- Prevenció primària i higiene mental en Psiquiatria.
- Psiquiatria d'urgència i intervenció en crisi psicosocial.
- Intervencions d'orientació biològica.
- Tractaments psico farmacològics.
- Tractaments i mètodes psicoterapèutics. Intervencions d'orientació cognitiva i conductual. Intervencions d'orientació psico dinàmica. Altres mètodes psicoterapèutics.
- Intervencions d'orientació social.
- La interconsulta: assessorament psiquiàtric i Psiquiatria d'enllaç.
- Tècniques de rehabilitació i reinserció social en Psiquiatria. L'atenció perllongada del malalt mental.
- Tècniques i mètodes de planificació i gestió en Psiquiatria. Criteris de qualitat i avaluació en assistència psiquiàtrica.
- Aspectes jurídic-normatius de la salut mental i l'atenció psiquiàtrica.

El programa formatiu oficial de l'especialitat de Psiquiatria, publicat en l'ordre SCO/2616/2008, d'1 de setembre (BOE 224, 16 de setembre 2008 distingeix:

Formació nuclear. Programes transversals

Formació nuclear: Programes longitudinals

Formació en àrees específiques durant l'últim any de residència

Formació nuclear. Programes transversals

Programa de medicina general i neurologia clínica bàsica

Medicina general:

Rotació de 2 mesos pel Servei de Medicina Interna del Consorci Sanitari de Terrassa, acreditat per a la formació de residents de Medicina Interna. L'objectiu plantejat és que el resident obtingui una visió integral de les patologies més prevalents, adquirint coneixements bàsics referent al diagnòstic i tractament de les mateixes.

Neurologia:

Rotació de 2 mesos pel Servei de Neurologia del Consorci Sanitari de Terrassa, acreditat per a la formació de residents de Neurologia. L'objectiu és que el resident aprengui coneixements bàsics en Neurologia, amb especial dedicació a l'adquisició de certes habilitats com la correcta realització de l'exploració neurològica, punció lumbar i interpretació de tècniques de neuroimatge.

CST CONSORCI SANITARI DE TERRASSA ÀREA DE DOCÈNCIA		GUIA FORMATIVA UD PSIQUIATRIA	
	Ver. 3	Data Edició: març 2020	Pàg. 10 de 18

Programa d'hospitalització breu

S'inicia immediatament després del programa de Medicina i Neurologia, a la planta d'aguts del Servei de Psiquiatria de l'Hospital de Terrassa (16 llits) i té una durada de 8 mesos. El resident serà supervisat per un adjunt docent o tutor de la rotació.

La rotació té per objectiu proporcionar els coneixements experiència i habilitats en el maneig clínic dels pacients psiquiàtrics aguts ingressats.

Per això el resident es capacitarà per a la realització d'una correcta anamnesi, exploració física i de l'estat mental, diagnòstic i avaluació del pacient ingressat. Rebrà instrucció sobre les tècniques neurobiològiques i psicològiques bàsiques en el procediment diagnòstic-s'iniciarà en el maneig de protocols específics en aquest tipus de pacients (agitats, risc suïcida, negativisme). Aprendre a fer servir psicofàrmacs així com Teràpia electroconvulsiva. Es tindrà especial cura en la valoració de tractaments de continuació i manteniment. Participació a la clínica de liti.

Es procurarà l'atenció a 150 pacients hospitalitzats, recomanable que incloguin diverses entitats nosològiques, 20-25 de cadascuna de les psicopatologies més comuns: esquizofrènia, trastorns bipolars, depressió major, TOC, etc. Es treballarà l'elaboració supervisada d'informes d'alta. Es promourà la participació en programes de coordinació d'assistència dirigits a la continuïtat de cures.

Tècniques bàsiques d'exploració i avaluació psicològica

Es realitza durant la rotació per la unitat d'hospitalització d'aguts, sota la supervisió d'una especialista en psicologia, experta en neuropsicologia i psicometria, amb continuïtat durant la rotació per Centre de Salut Mental i Hospitalització Parcial.

Programa d' interconsulta i Psiquiatria d'enllaç

El Servei de Psiquiatria de l'Hospital de Terrassa rep sol·licituds d'interconsulta de tots els Serveis de l'Hospital i de la Unitat d'Hospitalització Penitenciària (40 llits) així com del Centre Sociosanitari de la Fundació Sant Llàtzer. La supervisió d'aquesta rotació es porta a terme per part de Psiquiatre especialitzat en aquest programa. Té una durada de 4 mesos.

El resident ha d'adquirir els següents coneixements, actituds i habilitats:

- -Entrevista amb el pacient mèdic-quirúrgic. Fonaments teòrics psicossomàtica. Comunicació amb pacients greument malalts o terminals. Comunicació amb els familiars del malalt. Activitats d'enllaç amb altres professionals i equips sanitaris.
- -Avaluació i maneig dels trastorns psiquiàtrics i psicològics habituals en pacients medicoquirúrgics. Psicofarmacologia en aquest grup de pacients. Intervencions en crisi i intervencions psicoterapèutiques de suport en pacients medicoquirúrgics. Coordinació de cures davant del pacient mèdic-quirúrgic complex.
- Implementació de competències específiques al final de la residència.

CST CONSORCI SANITARI DE TERRASSA ÀREA DE DOCÈNCIA		GUIA FORMATIVA UD PSIQUIATRIA	
	Ver. 3	Data Edició: març 2020	Pàg. 11 de 18

Programa d'atenció psiquiàtrica comunitària, ambulatoria i de suport a l'atenció primària

Es realitza al Centre de Salut Mental i en els Centres d'Atenció Primària del Consorci Sanitari de Terrassa, acreditats per a la formació de residents. Té una durada de 8 mesos.

El resident haurà d'iniciar i adquirir coneixements, experiència i habilitats en el maneig clínic i seguiment de casos, en el treball en equip, en la coordinació amb altres dispositius assistencials i en activitats comunitàries de planificació, prevenció i avaluació clínica i epidemiològica.

Durant la rotació per CSMA es realitzaran un mínim de 80 primeres consultes amb supervisió per part de l'adjunt docent o tutor de la rotació, referides a diferents tipus de pacients i especificant l'enquadrament i tècnica de l'entrevista, la valoració i hipòtesis diagnòstica, l'elaboració del pla terapèutic i la seva discussió dins de l'equip terapèutic o tutor.

Es realitzarà el seguiment i l'evolució terapèutica d'un mínim de 70 pacients seleccionats entre els diferents diagnòstics i amb els que es prendrà en compte molt especialment el maneig clínic dels psicofàrmacs i les diferents intervencions terapèutiques, tant de caràcter general com específiques, amb el pacient i la seva família.

El resident participa en el programa de suport a l'atenció primària, sota la supervisió de l'adjunt tutor. Aquest programa es porta a terme en 4 centres d'assistència primària i inclou primeres visites, seguiment breu a patologia de baixa complexitat, valoració conjunta de casos i sessions clíniques.

Psicoteràpia

Es tracta d'una competència que s'adquireix de forma longitudinal i proposem que es realitzi durant les rotacions d'Aguts i Centre de Salut Mental sota la supervisió de diversos especialistes en Psiquiatria i Psicologia, experts en psicoteràpia cognitiu-conductual.

El resident haurà d'adquirir coneixements en psicoteràpia considerant quatre nivells de competència.

- Un primer nivell hauria de ser posat en pràctica sempre que es realitzi una intervenció terapèutica, sigui aquesta de caràcter psicològic, biològic o social. Ha de permetre l'aplicació de psicoeducació, la identificació d'obstacles per al canvi terapèutic i el reconeixement d'implicacions psicològiques en el procés terapèutic. En aquest nivell el resident tractarà 3 casos sota supervisió de l'adjunt docent o tutor.

- Un segon nivell hauria de fer desenvolupar les destreses psicoterapèutiques necessàries per abordar problemes psicològics generals, com ara dificultats en la relació social, laboral i familiar, dificultats d'emplenament, etc. Se centraria en la psicoteràpia de suport i en la intervenció en crisi. En aquest nivell el resident tractarà 4 casos sota supervisió de l'adjunt docent o tutor.

- Un tercer nivell tindria la finalitat d'aplicar tècniques psicoterapèutiques específiques orientades a complementar el tractament farmacològic o la rehabilitació dels trastorns específics. El resident tractarà 4 casos sota la supervisió de l'adjunt docent o tutor.
- Un quart nivell inclouria el coneixement dels diversos models psicoterapèutics tant a nivell individual, de parella, de família o grup. El resident tractarà 5 casos sota supervisió de l'adjunt docent o tutor

CST CONSORCI SANITARI DE TERRASSA ÀREA DE DOCÈNCIA		GUIA FORMATIVA UD PSIQUIATRIA	
	Ver. 3	Data Edició: març 2020	Pàg. 12 de 18

Programa de rehabilitació

Es realitza a la Unitat d'Hospitalització Parcial del Servei de Psiquiatria del Consorci Sanitari de Terrassa, situada al mateix recinte que el Centre de Salut Mental; aquests dos dispositius comparteixen estructures funcionals i organitzatives. Té una durada de tres mesos.

El resident haurà d'adquirir coneixements sobre els indicadors assistencials en rehabilitació, les classificacions de discapacitat, el disseny de plans individualitzats de rehabilitació i els sistemes de qualitat en rehabilitació.

També adquirirà la capacitat per al desenvolupament pràctic de determinades tècniques de rehabilitació com l'avaluació diagnòstica d'habilitats i dificultats funcionals, tècniques psicoeducatives individuals i familiars, tècniques bàsiques d'entrenament en habilitats socials, indicacions de derivació a programes especialitzats i afrontament de situacions de crisi i prevenció de conflictes.

S'aconsella el maneig clínic i seguiment d'un mínim de 10 pacients amb trastorn mental crònic així com la participació en el grup psicoeducatiu per a pacients i en el de suport a familiars.

Durant la rotació es participa en el Programa de Seguiment Individualitzat, en el Programa de Tractament Individualitzat i el Programa de seguiment del Trastorn Mental Greu. El resident elaborarà i desenvoluparà de forma pràctica plans individualitzats de rehabilitació per a almenys, cinc malalts crònics, incloent tant els dispositius sociosanitaris adequats com les tècniques específiques per a l'actuació sobre l'efecte psicosocial, les dificultats d'integració laboral i el baix nivell d'adaptació sociofamiliar .

També participarà en la coordinació amb el Centre de Dia que pertany a l'Ajuntament de Terrassa i en la coordinació amb el Centre de Salut Mental.

Psiquiatria dels Trastorns de la Conducta Alimentària

Es realitza a la Unitat de Conducta Alimentària de l'Hospital Mútua de Terrassa, que pertany al Servei de Psiquiatria, acreditat per a la formació de residents de Psiquiatria. Té una durada d'un mes.

Aquesta rotació té com objectius el desenvolupar una actitud adequada i proporcionar els coneixements i habilitats necessàries per al tractament clínic i seguiment d'aquests pacients, amb la finalitat d'adquirir:

- Conèixer l'avaluació i tractament dels trastorns de conducta alimentària.
- Conèixer i practicar les proves d'avaluació específiques per aquests trastorns.
- Conèixer i practicar l'adequada avaluació física i dels criteris d'atenció mèdica urgent i d'ingrés psiquiàtric.
- Conèixer i participar en el programa cognitiu-conductual per a la recuperació de pes, les alteracions de la ingesta i les alteracions psicològiques. Abordatge en hospitalització completa, hospital de dia i atenció ambulatoria.
- Conèixer el tractament psicopatològic.
- Conèixer l'adequat seguiment a llarg plaç d'aquests trastorns (evitar recaigudes).

CST CONSORCI SANITARI DE TERRASSA ÀREA DE DOCÈNCIA		GUIA FORMATIVA UD PSIQUIATRIA	
	Ver. 3	Data Edició: març 2020	Pàg. 13 de 18

Psiquiatria de l'alcoholisme i altres drogodependències

Es realitza al Servei de Toxicomanies de l'Hospital del Mar o l'Hospital de Sant Pau, acreditats per a la formació de residents de Psiquiatria. Té una durada de tres mesos.

Aquesta rotació té com a objectiu estimular el desenvolupament d'una actitud adequada i proporcionar els coneixements i habilitats necessaris per al tractament clínic i seguiment d'aquests pacients, permetent millorar:

- Capacitació professional per al maneig de la interrelació entre el consum de substàncies d'abús i altres trastorns psiquiàtrics.
- Millorar el maneig pràctic de les interaccions neurobiològiques dels tractaments farmacològics amb les substàncies d'abús en el context de la patologia dual
- Adquirir els coneixements necessaris per a la coordinació amb els diferents dispositius i professionals implicats en el tractament d'aquests pacients.

Psiquiatria de la infància i de l'adolescència

Es realitza al Servei de Psiquiatria i Psicologia Infantil - Juvenil de l'Hospital Mútua de Terrassa, acreditat per a la formació de residents de Psiquiatria i Psicologia. Té una durada de 4 mesos.

Es pretén estimular el desenvolupament de l'actitud adequada i proporcionar els coneixements i habilitats necessaris per al tractament clínic i seguiment d'aquests pacients, especialment relacionats amb:

- El desenvolupament físic, emocional, intel·lectual i social, així com amb els factors biològics, psicològics i socials implicats en l'etiologia dels trastorns mentals i en la interacció psicosocial.
- Capacitació per diagnosticar i tractar els trastorns psiquiàtrics i les desviacions del desenvolupament psicomotor, així com per les alteracions emocionals i psicosomàtiques que poden sorgir en la infància i l'adolescència.
- Coneixement de l'estructura comunitària sobre la salut i el desenvolupament dels nens, de l'organització del sistema escolar, serveis socials i judicials per a una adequada coordinació amb ells.
- Coneixement dels diferents recursos terapèutics (centre de salut mental infantil i juvenil, unitat d'hospitalització, hospital de dia).

Formació nuclear: Programes longitudinals

Formació en Ciències Bàsiques

Es segueix el Programa Comú de Formació dissenyat per la Direcció de Docència i Recerca del Consorci Sanitari de Terrassa per a tots els Especialistes en Formació del Centre.

CST CONSORCI SANITARI DE TERRASSA ÀREA DE DOCÈNCIA		GUIA FORMATIVA UD PSIQUIATRIA	
	Ver. 3	Data Edició: març 2020	Pàg. 14 de 18

Activitats científiques i investigadores

Aquesta rotació té un caràcter longitudinal des del primer any de residència.

Els continguts teòrics s'adquireixen en el Programa Comú de Formació dissenyat per la Direcció de Docència i Recerca del Consorci Sanitari de Terrassa, i en el Curs de Formació Teòrica per Psicòlegs i Metges Especialistes en Formació de Psiquiatria i Salut Mental, de l'Institut d'Estudis de la Salut de la Generalitat de Catalunya, obligatori per als residents de 1r i 2n any.

Es recomana des del primer any de residència prendre part activa en revisions bibliogràfiques periòdiques, actualització en temes monogràfics, conferències i cursos. En segon any es realitza el curs "Aplicació de l'evidència científica i la Lectura crítica d'articles". En tercer hauria de elaborar un projecte de recerca amb participació dels tutors i en l'últim any es presentarien els resultats.

La realització de la tesi doctoral i / o dels treballs d'investigació previs a la mateixa, sempre que versin sobre continguts relacionats amb l'especialitat i el tutor ho autoritzi, podrà també ser considerada en aquest apartat.

Formació en àrees específiques, durant l'últim any de residència

A triar entre el resident i el tutor

Psiquiatria de l'alcoholisme i altres drogodependències

En un nivell avançat s'hauria d'aconseguir:

- Conèixer els factors etiològics relacionats amb l'abús de drogues i farmacologia de les drogues d'abús al costat dels seus interaccions amb els psicofàrmacs.
- Tècniques d'entrevista i maneig d'instruments diagnòstics específics.
- Formació en psicoteràpia específica així com en tècniques de desintoxicació i deshabituació.

Psiquiatria de la infància i de l'adolescència

En un nivell avançat es pretén:

- Competència en tractament psicofarmacològic especialitzat.
- Tècniques d'entrevista i maneig d'instruments diagnòstics específics.
- Formació en psicoteràpia específica.

Geront psiquiatria

Es recomana en el període de formació complementària de lliure elecció, adquirint coneixements, actituds i habilitats en la simptomatologia dels trastorns geront psiquiàtrics, els procediments diagnòstics rellevants, l'etiologia, fisiopatologia, patogènia, procediments terapèutics, prevenció, rehabilitació i aspectes legals de les diferents modalitats de tractament en els trastorns geront psiquiàtrics.

6 Pla de Formació Transversal Comú

El CST ha elaborat un Programa Formatiu per a Residents.

Aquesta informació la podreu trobar a la web: Formació Sanitària Especialitzada / Residents / Programa Formatiu per a Residents.

Cursos obligatoris Programa Formatiu Residents (MIR-PIR) 2020-2021

R1

TOTES LES ESPECIALITATS

Suport Vital Bàsic (MAIG)

Gestor clínic (MAIG)

Prescripció electrònica (MAIG) (excepte Psicologia)

Urgències adults (excepte Pediatria, Psicologia i Oftalmologia) (MAIG)

Habilitats Bàsiques (excepte Psicologia i Oftalmologia) (JUNY)

Protecció radiològica (excepte MI, Nefrologia, Geriatria, PQ, PIR i RX) (JUNY)

Urgències pediàtriques (R1 Pediatria) (JUNY)

Assistència part, tocúrgia i instr. cesària (R 1OG) (JUNY)

Mindfulness I (excepte Psicologia) (SETEMBRE)

Introducció a la Seguretat del pacient (OCTUBRE)

Habilitats Comunicatives I (excepte S. Mental i RX) (NOVEMBRE)

S. Vital Immediat (excepte Oftalmologia, Pediatria, Psicologia i RX) (FEBRER)

S. Vital Immediat Pediàtric (R1 Pediatria) (ABRIL)

MFIC:

Introducció a MFIC (MAIG)

Llibre del resident MFIC (JUNY)

R2

TOTES LES ESPECIALITATS

Assistència part, tocúrgia i instr. cesària (Pediatria) (JUNY)

Mindfulness II (excepte Psicologia) (JUNY)

Cerca Bibliogràfica (JULIOL)

Lectura Crítica (SETEMBRE)

Introducció a la Recerca Clínica (excepte RX) (OCTUBRE)

Formació bàsica en Bioètica (NOVEMBRE)

Habilitats Comunicatives II (excepte S. Mental i RX) (R1 Oftalmologia) (GENER)

Habilitats Comunicatives III (Pediatria) (FEBRER)

MFIC

Urgències pediàtriques (JUNY)

S. Vital Immediat Pediàtric (ABRIL)

BIANUAL: **Vigilància Epidemiològica** (OCTUBRE'20)

R3**TOTES LES ESPECIALITATS**

Introducció a la Recerca Clínica (RX) (OCTUBRE)

Habilitats Comunicatives III (excepte S. Mental-RX) (FEBRER)

Bioètica II (MARÇ)

MFIC

Utilització de recursos sanitaris (JUNY)

Tractament anticoagulant (GENER)

Assistència al part, tocúrgia i instrumentació de cesària (JUNY)

Pautes psicoterapèutiques de les principals patologies mentals (GENER'22)

BIANUAL: **Atenció familiar** (FEBRER'21)

R4-R5**TOTES LES ESPECIALITATS**

SPSS (Per residents que presentin treball de Recerca) (GENER)

MFIC

Gestió de la Consulta (JUNY)

CST CONSORCI SANITARI DE TERRASSA ÀREA DE DOCÈNCIA		GUIA FORMATIVA UD PSIQUIATRIA	
	Ver. 3	Data Edició: març 2020	Pàg. 17 de 18

7 Sessions clíniques i investigació

7.1 Sessions clíniques

Sessions d'àmbit (Salut Mental), setmanals, presentades per adjunts de l'equip o pels residents de psiquiatria i psicologia supervisats pels seus tutors o adjunts responsables. Poden ser bibliogràfiques o clíniques.

- Sessions al Centre de Salut Mental, setmanals; sessió clínica (explicació de casos i la corresponent revisió bibliogràfica del tema), presentada pels adjunts responsables de psicologia, psiquiatria, infermeria, treball social. Entre les sessions s'intercalen sessions dels residents de psiquiatria i psicologia, medicina de família.
- Sessions de canvi de Guàrdia, diàries, en què es comenta informació clínica rellevant i es supervisa el treball del resident.
- Sessions Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya, mensuals d'octubre a maig, de contingut clínic-bibliogràfic que es comparteixen amb la resta de residents de la Comunitat Autònoma.

7.2 Oferta d'activitats d'investigació per la participació dels residents

Es prioritza la participació activa del resident a través del sistema de seminaris i l'estudi tutoritzat. Algunes d'aquestes activitats es realitzen en el Consorci, en l'àmbit de Salut Mental o fora d'ell. Altres s'efectuen conjuntament amb la resta d'Unitats Docents de Catalunya.

- Activitats en el marc del Programa de Formació Comú del Consorci Hospitalari de Terrassa, amb prioritat durant el primer any;
- Activitats a l'Institut d'Estudis de la Salut de Catalunya durant el segon i tercer any.
- Seminaris propis de l'àmbit de Salut Mental al llarg de tota la residència.
- També es promou l'assistència a Cursos, Jornades i Congressos que complementin la formació.

Es promou l'assistència a congressos, cursos i reunions, en especial els organitzats per la Societat Catalana de Psiquiatria i la Societat Nacional de Psiquiatria.

Anualment en finalitzar el curs acadèmic la Societat Catalana de Psiquiatria organitza unes jornades específiques per als residents durant les quals es presenten oralment les millors investigacions d'aquest any, s'imparteixen conferències d'especial interès docent i s'atorguen diversos premis d'aquesta societat.

CST : CONSORCI SANITARI DE TERRASSA ÀREA DE DOCÈNCIA		GUIA FORMATIVA UD PSIQUIATRIA	
	Ver. 3	Data Edició: març 2020	Pàg. 18 de 18

8 Atenció continuada

Les guàrdies es realitzen al Servei d'Urgències del Consorci Sanitari de Terrassa. Durant el primer quadrimestre del primer any, coincidint amb la realització del programa de medicina general i neurologia clínica, els residents de Psiquiatria efectuen guàrdies de Medicina Interna i són supervisats per especialistes d'aquest servei, en presència física.

Durant els dos quadrimestres restants del primer any i el primer semestre del segon any de residència realitzen guàrdies de Psiquiatria acompanyats per un especialista en Psiquiatria de la Unitat Docent en presència física. A partir del segon semestre del 2n any l'especialista en Psiquiatria que els supervisa no està en presència física.

Les guàrdies de psiquiatre són de 15 hores / dia els dies laborables i 24 hores els dies festius. Els residents efectuaran 602 hores / any de jornada complementària excepte aquells que expressin per escrit la seva conformitat en ampliar-la fins un màxim de 900 hores / any.

L'objectiu de la rotació en Urgències psiquiàtriques és l'adquisició de competències per assegurar l'avaluació de la urgència psiquiàtrica, coneixement dels criteris d'ingrés i derivació així com el correcte maneig de situacions conflictives (auto i heteroagressivitat, negativisme, crisi social).